

Borgarstjórn Reykjavíkur 6. október 2026

Ályktunartillaga borgarfulltrúa Sjálfstæðisflokksins, Viðreisnar og Framsóknarflokksins um fjölda borgarfulltrúa í borgarstjórn Reykjavíkur

Borgarstjórn samþykkir að skora á Alþingi að endurskoða ákvæði 12. greinar sveitarstjórnarlaga á þann veg að íbúatengdir flokkar um fjölda kjörinna fulltrúa verði felldir brott. Í stað þess verði kveðið á um að í hverri sveitarstjórn skuli sitja að lágmarki 5 og að hámarki 31 aðalfulltrúi, en sveitarstjórnnum verði að öðru leyti treyst til að nýta sjálfstjórnarrétt sinn og ákveða fjölda kjörinna fulltrúa út frá eigin forsendum og staðbundnum þörfum.

Greinargerð

Sveitarfélög á Íslandi eru verulega ólík hvað varðar landfræðilega stærð, byggðamynstur, rekstur og stjórnskipulag. Í samræmi við sjálfstjórnarrétt sveitarfélaga og ákvæði Evrópusáttmála um sjálfstjórn sveitarfélaga er eðlilegt og réttmætt að heimila hverju sveitarfélagi frelsi til að ákvarða fjölda fulltrúa í sveitarstjórn. Þannig má tryggja virkt lýðræði og skilvirka stjórnsýsla á hverjum stað.

Gildandi ákvæði 12. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011 binda hendur sveitarstjórna innan þröngra íbúatengdra marka:

„Í sveitarstjórn skal fjöldi fulltrúa standa á oddatölu. Fjöldi fulltrúa í sveitarstjórn skal ákveðinn í samþykkt skv. 9. gr. og skal vera innan þeirra marka sem hér segir:

1. Þar sem íbúar eru undir 2.000: 5–7 aðalmenn.
2. Þar sem íbúar eru 2.000–9.999: 7–11 aðalmenn.
3. Þar sem íbúar eru 10.000–49.999: 11–15 aðalmenn.
4. Þar sem íbúar eru 50.000–99.999: 15–23 aðalmenn.
5. Þar sem íbúar eru 100.000 eða fleiri: 23–31 aðalmenn.”

Þessi þrepaskipting er óþarflega ósveigjanleg. Sem dæmi fellur ekkert sveitarfélag á landinu undir 4. tölulið (50.000 til 99.999 íbúar, en Kópavogsbær er næstur því marki með ríflega 40.000 íbúa og 11 bæjarfulltrúa og ber að fjölga í að lágmarki 15, þegar íbúar verða fleiri en 50.000. 5. töluliður tekur hins vegar eingöngu til Reykjavíkurborgar og bindur fjölda borgarfulltrúa við 23 til 31.

Með því að afnema þrepaskiptingu 1.–5. töluliðar og festa einungis heildarmörkin – að lágmarki fimm fulltrúa (til að tryggja fullnægjandi breidd og nefndastörf) og að hámarki 31 fulltrúa (til að tryggja skilvirkni og halda stærð í skefjum) – væri sveitarfélögum veitt nauðsynlegt svigrúm.

Frá því að borgarfulltrúum var fjölgað frá 15 upp í 23 fyrir sveitarstjórnarkosningar 2018, hefur farið fram stöðug umræða um kosti og galla þeirrar breytingar. Borgarstjórn mótar nú þegar stjórnkerfi sitt, nefndir og ráð, og ætti á sama hátt að hafa heimild til að meta

Reykjavík

hvort heppilegra sé að hafa fulltrúafjöldann nær 15, 23 eða öðrum fjölda á bilinu 5 til 31, með hliðsjón af kostnaði, skilvirkni og lýðræðislegu umboði.

